

GENELGELER:

ASKERLİK
ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 8022-6/306
4/IV/1950
2815

5010 sayılı kanuna göre yapılarak ertesi yıla bırakılma işlemleri hakkında bugüne kadar bildirilen genelgelemlerle ilgili yanlışlıklar yapıldığı görülmektedir.

1 — Bu işler için düzenlenecek belgelerin örnekleri, 6.2.1948 tarihli ve 3022-5/168 sayılı genelgelemlerle başlı olarak orta ve yüksek dereceli okullarda, Millî Eğitim Müdürlüklerine gönderilmisti. Bu tarihten sonra açılmış ve açılacak olan okullara sözü geçen genelgelemler ve belge örneklerinden birer adedi Millî Eğitim Müdürlüklerince gönderilecektir.

2 — 5010 sayılı kanun, "Devletçe görülen lüzum üzerine" kaydını taşımakta olduğuna göre, 32 yaşına kadar ertesi yıla bırakılacakların azami hadininin muhakkak her istekle bahşedilmesi gerekmektedir. Bu hususta idareler, okullarının öğretmen ihtiyacını düşünmekle beraber en çok 2-3 yıl için tehir teklifinde bulunmalıdırlar.

3 — Arzuları alınarak birkaç yıl için ertesi yıla tehiri Bakanlar kurulu, kararı ile kabul edilmiş olanlardan bir kısmı, sonradan "aievi vaziyetinin düzelmesi v. s." gibi sebeplerle hemen askere alınmaları için Bakanlığımıza veya Millî Savunma Bakanlığına başvurmuşlardır. Yerine getirilmesi mümkün olmayan bu isteklere son verilmelidir. Bundan böyle ertesi yıllara bırakılacaklarından, hangi tarihte kadar tehirini istediğine dair birer dilekçe alınarak bu dilekçelerin, ilgili öğretmenlerin diğer belgeleriyle birlikte Bakanlığa gönderilmesinin usul itihaz edilmesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

ORTA ÖĞRETİM 1/IV/1950
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZET:
Sayı: 5234-8/4948 Toprak Mahsulleri Ofisinde piyasaya çıkarılan yağlar h.

2816

YATILI, PANSİYONLU OKUL VE KURUM MÜDÜRLÜKLERİNE

Toprak Mahsulleri Ofisinde piyasaya iki çeşit yağ arz edilmiş bulunmaktadır. Bunlardan sadeyağ İstanbul veya Ankara depolarında teslim edilmek üzere teneke darası hariç 680 ve tip yağın ise İstanbul depolarında teslimi, safi kilosu 310, Ankara depolarında teslimi ise 320 kuruştur.

Yatılı, pansiyonlu okul ve kurumlar yağ ihtiyacını (Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Bölge Müdürlüğü) veya (Toprak Mahsulleri Ofisi Ankara Bölge Müdürlüğü) vasıtasıyla piyasadaki daha ucuz ve daha kolaylıkla temine edilebilirler. Bu hususta lüzumlu, tamamlayıcı malumat yukarıda açık adresleri yazılı Bölge Müdürlüklerine başvurulmak veya yazılmak suretiyle istenilip alınabilir.

İlgililerce bilgi edinilmesini önemle rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

ORTA ÖĞRETİM 30/III/1950
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 5180-1/4755

2817

Lise ve ortaokullarla öğretmen okullarına parasız yatılı olarak girmek üzere müracaat etmiş olup sonuçları belli olana kadar diğer bir okula devam etmemiş ve bu yüzden birinci kanoat döneminde not alınmamış olan öğrencilerden bu mazeretleri okul idarelerince kabul ediltilerine bu yıl için devam kaydından istisna edilmeleri ve sınıf geçme durumlarının ikinci ve üçüncü kanoat notlarının ortalamasına göre tesbit edilmesi uygun görülmüştür.

İlgililere tebliğini rica ederim.
Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YENİ NEŞRİYAT

ANKARA ANIDI

Ankara'da, Hacı Bayram Camiine bitişik "Oğuz Mabeti" adıyla tanıdığımız tapınağın duvarlarına hakedilmiş olan Lâtince yazıların, Profesör Hâmit Dereli tarafından yapılan tercümesi olup, eserin başında, Profesör Remzi Oğuz Arık'ın 96 sahifelik bir "ön söz"ü bulunmaktadır. Lâtin klâsiklerinin 26 nısını teşkil eden "Ankara Anıdı", Millî Eğitim Bakanlığı yayınevleriyle bütün kitapçılarda 120 kuruş fiyatla satılmaktadır.

YUNAN ÇOBAN ŞİRLERİ

Eski Yunan muharrirlerinden Theokritos'un eseri olup, Doçent Dr. Suat Sinanoğlu tarafından, Yunanca aslından dilimize çevrilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı yayımları arasında, Yunan klâsiklerinin 76 ncısı olarak neşrolunan "Yunan Çoban Şiirleri I" 140 kuruş fiyatla, Millî Eğitim Bakanlığı yayınevleriyle bütün kitapçılarda satılmaktadır.

SEÇME YAZILAR III

Birinci ve ikinci ciltleri bundan önce yayımlanmış olan Yunan klâsiklerinden Lukianos'un "Seçme Yazılar"ının bu defa üçüncü cildi çıkmıştır. Nurullah Ataç tarafından dilimize çevrilen "Seçme Yazılar"ın birinci cildi 90, ikinci cildi 150, bu defa yayımlanan üçüncü cildi 160 kuruş fiyatla, Millî Eğitim Bakanlığı yayınevleriyle bütün kitapçılarda satılmaktadır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTAYA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE Tutarı MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 13

1 MAYIS 1950

Sayı: 588

YÖNETMELİKLER

Müdürlük Komisyonu Kararı

Karar tarihi: 8/IV/1950
Karar sayısı: 69

ÖZET:

Ankara merkezinde bulunan ve birer numara ile belirtilen ortaokulların buldukları semtlere göre adlandırılmaları.

Ankara merkezinde bulunan ve birer numara ile belirtilen ortaokulların buldukları semtlere uygun olarak adlandırılmaları hakkında Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün Bakanlık Yüksek Katından komisyonumuza havale buyruldu. 25.III.1950 tarih ve 534/1760 sayılı teklif yazısı ve eki incelendi; işin gereği düşünüldü:

Ankara merkezinde bulunan ve birer numara ile belirtilen ortaokulların buldukları semtlere uygun olarak:

Birinci ortaokulun, Kurtuluş Ortaokulu;
İkinci ortaokulun, Anafartalar Ortaokulu;
Dördüncü Ortaokulun, Cebeci Ortaokulu,
Beşinci ortaokulun, Ulus Ortaokulu;
Altıncı ortaokulun, Bahçelievler Ortaokulu;
Adıyla adlandırılmaları komisyonumuzca uygun görülmüştür. Gereği yapılmak üzere işbu karar örneğinin Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne gönderilmesine ve bu dairece de tesvil işleminin yapılması için Zatişleri Müdürlüğüne verilmesine karar verildi. İ. Bakanlık Yüksek Katının onamlarına sunulur.

Uygundur

8/IV/1950

Millî Eğitim Bakanı
Dr. Tahsin Banguoğlu

GENELGELER:

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM 10/IV/1950

MÜDÜRLÜĞÜ ÖZET:

Sayı: 9115

Kız Teknik Öğretmen Okuluna müsabaka imtihanı h.

2818

VALİLİKLERE

1 — 1950 - 1951 öğretim yılı için kız enstitüsü mezunlarından Kız Teknik Öğretmen Okuluna müsabaka imtihanı ile burslu, paralı yatılı veya gündüzlü öğrenci alınacaktır.

2 — Müsabaka imtihanına aday gösterilen öğrencilerde ne gibi şartların bulunması gerekeceği 332 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 1440 sıra sayılı tamimin ikinci maddesinde açıklanmıştır.

3 — Bu yıl yalnız Türkçe ve Matematik derslerinden imtihanlar ilimiz kız enstitüsünde ve Millî Eğitim Müdürlüğünün bizzat başkanlık edeceği bir komisyonun denetimi altında okulda bitirme imtihanlarını müteakip yapılacaktır. Bu iki derse ait imtihanların hangi tarihte yapılacağı ayrıca bildirilecek ve imtihan soruları da gönderilecektir.

4 — İmtihanların neticesini müteakip Türkçe ve matematik imtihan kâğıtları en geç 24 saat zarfında Ankara Kız Teknik Öğretmen Okulu Müdürlüğüne gönderilecektir.

5 — Kâğıtların incelenmesi sonunda Türkçe ve matematik derslerinden en az beser numara alanlar eylül ayı içinde Ankara'ya çağrılacaklar ve aday gösterildikleri şubelerin ameli ve nazari derslerinden Ankara Kız Teknik Öğretmen Okulunda imtihan edileceklerdir.

6 — Ameli ve nazari ders imtihanlarının eylül ayının hangi gününde yapılacağı tesbit olunarak ayrıca bildirilecektir.

7 — Ankara'ya gelecek öğrenciler toplu olarak İsmet Paşa Kız Enstitüsünde yatabilecekler ve paraları kendileri tarafından ödenmek suretiyle aralarında kuracakları tabildottan yemek yiyebileceklerdir.

8 — Ankara'ya imtihanına gelecek öğrenciler geliş, dönüş yol paralarıyla bilmum imtihanların gerektirdiği masrafları ve yemek paralarını kendileri ödeyeceklerdir. Bunun için mali durumları müsait olmayan öğrencilerin şimdiden özel surette sipariş olarak para biriktirmeleri için okul idareleri bu gibilere yardım edecektir.

9 — Evidaresi yemek pişirme şubesinde imtihanına girecekler bu yıl yemek pişirme imtihanına da tabi tutulacaklardır.

10 — Eski yıl mezunları da aynı imtihan şartlarına tabi tutulacağından gerekli şartları haiz olanların durumları kız enstitüsünde 29/V/1950 tarihinde yapılacak öğretmen toplantısında incelenerek aday seçilecekler durum bildirilecek ve hazırlanmaları sağlanacaktır. Başka kız enstitüsünden mezun olup halen buldukları yerlerdeki kız enstitüsünde imtihanına girmek istiyen olduğu takdirde keyfiyet ve yeni imtihan şekli, mezun oldukları okul tarafından imtihanına girmek istedikleri Okul Müdürlüklerine bildirilecek ve aday seçildiği de tasrih olunacaktır.

11 — Öğrencilerin aday seçilmesini müteakip rapor almak üzere hastahanelere gönderilmelerine lüzum yoktur Türkçe ve matematik imtihan kâğıtlarının incelenmesi sonunda Ankara'ya çağrılacaklar tesbit olunarak bildirildiği zaman, yalnız bunlar bağlı oldukları okullarca hastahanelere gönderilerek sağlık raporlarını alacaklar ve Ankara'ya gelirken diğer belgeleri ile birlikte getireceklerdir.

12 — Türkçe ve matematik imtihanlarında bir kösesi kapalı imtihan kâğıdı kullanılacaktır. Seçilecek ayırtmanların bu derslerle ilgili olmayan başka ders öğretmenlerinden olmasına itina edilecek ve Millî Eğitim Müdürleri imtihanın devamı süresince komisyona başkanlık edecek ve olağanüstü bir zaruret olmadıkça imtihan odasından ayrılmıyarak imtihanın titiz bir denetim altında yapılmasını sağlayacaklardır.

Buna göre işlem yapılmasının ilgililere tebliğini rica eder, saygılarımı sunarım.

Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik Öğretim
Müsteşarı
R. Uzel

M. A.

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM 10/IV/1950

MÜDÜRLÜĞÜ ÖZET:

Sayı: 9237

Çiçek el üteleri h.

6819

VALİLİKLERE

Kız Teknik Öğretmen Okulu, kız enstitüleri, kız orta sanat okulları öğrencileriyle akşam kız sanat okullarının çiçek şubesinde öğretilmekte olan çeşitli çiçeklerin yapılmasında kullanılan aletler piyasada bulunmadığından Bakanlığımıza hususi olarak yazılıp okullara gönderilmektedir.

Öğrenim süresi boyunca bu aletlerden faydalanan öğrenciler okulu bitirip evlerine çekildikleri veya serbes iş yapmak istedikleri zaman çiçek aletlerini sağlamak hususunda müşküllata uğradıkları, hattâ bu aletleri bulup çalışmadıkları için de okulda edindikleri bilgi ve mahareti kaybettikleri görülmektedir.

İşte bu güçlüğü önlemek, aile ve serbes iş hayatında yapma çiçek sanatının devamını mümkün kılmak için aşağıdaki 1 No. lu listede isimleri yazılmış bulunan erkek sanat enstitülerine hızarlarında gösterilen adetler kadar çiçek el üteleri sipariş edilmiş, ve bu okulların herbirinden hangi kız enstitüleriyle akşam kız sanat okullarının faydalanacağı da belirtilmiştir.

23 parçadan ibaret olup 2 No. lu listede tesbit edilmiş bir takımın saplarıyla birlikte fiyatlarının 15-20 lira olacağı tahmin edilmektedir.

İlgili okullar, çiçek el ütülerinden satın almak istediğinde olan öğrencilerin bir listesini çıkararak kaç takıma ihtiyaç olduğunu bu üteleri yapacak okullara bildirecekler; yapılmış olarak gelen aletleri bedeli mukabilinde isteklere vereceklerdir.

Gereğine göre işlem yapılmasını ve sonucundan Bakanlığımıza bilgi verilmesini saygılarımla rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik
Öğretim Müsteşarı
Rüştü Uzel

M. A.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

1 NO. LU LİSTE

Adana Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Adana Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar	Kayseri Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Kayseri Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar
200 takım	Adana İsmet İnönü Kız Enstitüsü Mersin Kız Enstitüsü Antakya Kız Enstitüsü Maraş Kız Enstitüsü Gaziantep Kız Enstitüsü Kilis Kız Enstitüsü İskenderun Akşam Kız Sanat Okulu	200 takım	Kayseri Kız Enstitüsü Sivas Kız Enstitüsü Yozgat Kız Enstitüsü Erzurum Kız Enstitüsü
Malatya Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Malatya Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar	Konya Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Konya Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar
100 takım	Malatya İsmet İnönü Kız Enstitüsü Elâzığ Kız Enstitüsü Diyarbakır Kız Enstitüsü Urfa Kız Enstitüsü Van Kız Orta Sanat Okulu Muş Akşam Kız Sanat Okulu	200 takım	Konya Kız Enstitüsü Afyon Ahiçinkaya Kız Enstitüsü Niğde Akşam Kız Sanat Okulu
Samsun Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Samsun Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar	İstanbul Sultanahmet Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	İstanbul Sultanahmet Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar
200 takım	Samsun Kız Enstitüsü Tokat Kız Enstitüsü Trabzon Kız Enstitüsü Çorum Kız Enstitüsü Artvin Akşam Kız Sanat Okulu Rize Akşam Kız Sanat Okulu	200 takım	İst. Çağaloğlu Kız Enstitüsü İst. Sultanselim Kız Enstitüsü İst. Selçuk Kız Enstitüsü İst. Bakırköy Kız Orta Sanat Okulu
Eskişehir Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Eskişehir Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar	İstanbul Tophane Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	İstanbul Tophane Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar
200 takım	Eskişehir Kız Enstitüsü İzmit Kız Enstitüsü Kütahya Kız Enstitüsü Eskişehir Akşam Kız Sanat Okulu Adapazarı Akşam Kız Sanat Okulu Uşak Akşam Kız Sanat Okulu	200 takım	İst. Kız Teknik Olgunlaşma Enstitüsü İst. Kadıköy Kız Enstitüsü İst. Üsküdar Midhad Paşa Kız Enstitüsü İst. Nisantası Kız Enstitüsü İst. Beyoğlu Akşam Kız Sanat Okulu İst. Sarıyer Akşam Kız Sanat Okulu
Kastamonu Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Kastamonu Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar	Edirne Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Edirne Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar
200 takım	Kastamonu Kız Enstitüsü Bolu Kız Enstitüsü Çankırı Kız Enstitüsü Düzce Akşam Kız Sanat Okulu	100 takım	Edirne Kız Enstitüsü Tekirdağ Kız Enstitüsü Kırklareli Akşam Kız Sanat Okulu Lüleburgaz Akşam Kız Sanat Okulu
Aydın Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Aydın Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar	Bursa II. Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Bursa II. Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar
200 takım	Aydın Kız Enstitüsü Denizli Kız Enstitüsü İsparta Kız Enstitüsü Söke Akşam Kız Sanat Okulu Burdur Akşam Kız Sanat Okulu Bodrum Akşam Kız Sanat Okulu	200 takım	Bursa Necatibey Kız Enstitüsü Balıkesir Kız Enstitüsü Çanakkale Akşam Kız Sanat Okulu Gelibolu Akşam Kız Sanat Okulu İnegöl Akşam Kız Sanat Okulu
Izmir Midhat Paşa Erkek Sanat Enstitüsüne sipariş edilen miktar	Izmir Midhat Paşa Erkek Sanat Enstitüsünden alacak okullar	2 NO. LU LİSTE	
500 takım	Izmir Cumhuriyet Kız Enstitüsü Izmir Göztepe Kız Enstitüsü Manisa İsmet İnönü Kız Enstitüsü Antalya İsmet İnönü Kız Enstitüsü Karsiyaka Kız Orta Sanat Okulu Akhisar Akşam Kız Sanat Okulu Bergama Akşam Kız Sanat Okulu Tire Akşam Kız Sanat Okulu	Cinsi	
Ankara Erkek Teknik Öğretmen Okuluna sipariş edilen miktar	Ankara Erkek Teknik Öğretmen Okulundan alacak okullar	Bir kanatlı keçi ayağı	
200 takım	Ankara Kız Teknik Öğretmen Okulu Ankara İsmet Paşa Kız Enstitüsü Ankara Atatürk Kız Enstitüsü Kırşehir Kız Enstitüsü Zonguldak Kız Enstitüsü Bartın Akşam Kız Sanat Okulu Ereğli (Karadeniz) Akşam Kız Sanat O.	İki " " "	
		Üç " " "	
		Dört " " "	
		Havuç ütü	
		Topuz ütü 3 mm	
		" " 4 "	
		" " 5 "	
		" " 6 "	
		" " 9 "	
		" " 11 "	
		" " 12.5 "	
		" " 16 "	
		" " 19 "	
		" " 23 "	
		" " 26.5 "	
		" " 34 "	
		Burun ütü	
		Tornavida biçimi ütü	
		Bıçak ütü	
		Oluklu burun ütü	
		Sap (bütün ütüler için)	
		Pens (çiçek yapraklarını tutmak için)	

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 13/IV/1950
Sayı: 82/5285
2820

ÖZET:
"Ortaokullarda Tarım Dersleri" adlı eserin VI. ncı fasikülü h.

Ankara I. inci ortaokul müdürü İhsan Bozyiğit tarafından yayımlanan "Ortaokullarda Tarım Dersleri" adlı eserin VI. ncı fasikülü, ortaokulların tarım ders konularından Ünite V. çevremizde yetiştirilen bağ ve sebze konuları incelenirken ortaokul öğretmen ve öğrencileri için faydalı görülmüştür. Eserin, okul kooperatiflerinde satışında da bir sakınca görülmemiştir.

Yazarın yukarıda belirtilen adresinden ve okul kooperatiflerinden 40 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu fasikülün ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 20/IV/1950
Sayı: 81/5665
2821

ÖZET:
Kızılray çalışmaları h.

Nisan ayında yapılacak yönetim kurulu seçimleri hakkında Türkiye Kızılray Derneği Genel Merkezinden alınan 10.IV.1950 tarihli ve 5610 sayılı yazının bir örneği aynen aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve teşkilatımızda çalışan her derecedeki amir, öğretmen ve memurlarımızın bu konu üzerinde ellerindeki imkânlarla göre Kızılray Kurumuna çalışmalarına katılmalarını önemle rica ederim.

K. S.

Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

TÜRKİYE KIZILRAY CEMİYETİ UMUMİ MERKEZİ
Sayı: 5610 10/IV/1950

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA

Nisan ayı içinde, Anatuzyumumuzun 61, 63, 64 ve 68 inci maddeleri gereğince şubelerimizin, Genel Kurullarını toplayarak, Derneğin amacını gerçekleştirmek için çalışabilecek vasıflardaki yurttaşlardan olmak üzere, yeni yıl şube ve yönetim kurullarını seçmeleri, bu yeni seçimlere ait tutanaklarını Genel Merkeze vaktinde göndermeleri; bir tanım ile bütün teşkilatımızdan rica edilmiştir.

Muvaffakiyetleri, idare edenlerin ehliyetleri ve gayretleriyle çok sıkı alakalı bulunan teşkilatımızdan bazı kurullarımız üyeleri çalışarak, öğretim teşkilatının da değerli teşvik ve müzaheretleriyle muhtelelerinde varlık göstermekte iseler de bazıları - ekseriya özel işlerinin çokluğu yüzünden - Derneğin işleriyle yeter derecede meşgul olamıyorlar ve bundan Derneğin mutazarrır olmaktadır.

Halbuki, savaş ha'inde, yurt içinde ve milletlerarası, üzerine ehemmiyetli vazifeler almış bulunan, barış zamanında da umumi afet anlarında felâketzedelerin yardımına koşan ve umumi sağlık işlerinde daima faal, başlıca ana şefkat müessesesi olan Kızılrayımızın gayesi ve vazifeleriyle mütenasip bir kudreti muhafaza edebilmesi bütün teşkilatın azami verimle çalışıp muvaffak olmalarına bağlıdır. Son yıllarda azalmakta devam eden gelirlerinin artması ancak üye sayısının çoğalmasıyla hayıresever halkımızın daimi alakalarının sağlanmasıyla mümkündür.

Yüksek Bakanlıklarından istirhamımız, Derneğin Kurullarının bu ay içinde yapacakları yıllık seçimlerinde, hayıresever yurttaşlarımızdan muhtelelerinin takdir ve itimadına en çok mazhar bulunmalarını, vakitlerinden bir kısmını Kızılraya ayırmaya teşvik etmeleri; ve bu suretle halkın sevdiği kıymetli zatlardan teşekkül edecek olan Kızılray Kurullarından daimi alaka ve müzaheretlerini esirgememeleri, hususlarının öğretim teşkilatına tavsiye edilmesine lütfen müsaade buyrulmasıdır.

Derin teşekkürlerimiz ve saygılarımızla.

Türkiye Kızılray Derneği
Genel Merkez Başkanı
Ali Rana Tarhan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 21/IV/1950
Sayı: 82/5742
2822

ÖZET:
"Perili değirmen" adlı eser

Devlet Tiyatrosu sanatkarlarından Ziya Demirel tarafından yayımlanan "Perili değirmen" adlı eser ilkökuller için faydalı görülmüştür.

Yazarın yukarıda belirtilen adresinden 100 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 22/IV/1950
Sayı: 82/5844
2823

ÖZET:
Orman ve orman korunması ile ilgili eserler h.

İlk ve ortaokulların yeni programlarında yer alan orman ve orman korunması ile ilgili konular incelenirken öğretmenlerle öğrencilerin faydalanabilecekleri eserlerin adları ile yazarlarını ve tutarlarını gösterir liste aşağıya çıkarılmıştır.

Bu kitaplardan edinmek isteyenler "Türkiye Ormancılar Cemiyeti Başkanlığı" posta kutusu 252 Ankara" adresinden tutarları karşılığında sipariş edilebilir.

K. S.

Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 22/IV/1950

Sayı: 82/5838

2824

ÖZET:

"Unesco" ve "İkinci dünya savaşı ve Türkiye" adlı iki eser h.

Ramazan Gökalp Arkin'in yayımladığı "Bilgi demeti" adlı broşürlerden 3 ve 8 inci sayılarını teşkil eden Unesco" ve "İkinci dünya savaşı ve Türkiye" adlı broşürler okul kooperatiflerinde satılabildiği gibi ilk ve ortaokullar son sınıfları tarih öğretiminde istifade edilebilecek bir değer de görülmüştür.

"Bir Yayınevi-Ankara Caddesi, İzzettin Han No. 18, İstanbul" adresinden ve okul kooperatiflerinden 10 ar kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu eserlerin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 22/IV/1950

Sayı: 82/5840

2825

ÖZET:

"Ankara'da ilkökuller çocuklarının beden gelişimi üzerinde bir inceleme" adlı eser h.

Ankara-Haymana Bölgesi Gezici Başöğretmeni Cavit Oral Binbaşoğlu tarafından yayımlanan "Ankara'da ilkökuller çocuklarının beden gelişimi üzerinde bir inceleme" adlı eser ilkökuller öğretmenleriyle köy enstitüleri ve öğretmen okulları öğrencileri için faydalı görülmüştür.

Yazarın yukarıda belirtilen adresinden 25 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 21/IV/1950

Sayı: 82/5774

2826

ÖZET:

İlk ve ortaokul coğrafya duvar haritaları h.

Gazi Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Faik Reşit Unat tarafından hazırlanarak İstanbul'da Kanaat Kitabevi tarafından yayımlanan aşağıda isimleri ve ölçükleri yazılı iki Coğrafya duvar hartası ilk ve ortaokullar için faydalı görülmüştür.

Kanaat Kitabevi Ankara Caddesi No. 133, İstanbul adresinden 500 er kuruş fiyatla temin edilecek olan bu hartaların ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

1 — Türkiye Fiziki hartası 1:1.500.000 ölçeğinde.

2 — Türkiye İller ve Yollar hartası 1:1.500.000 ölçeğinde.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 22/IV/1950

Sayı: 82/5842

ÖZET:

2827

"Arüz" adlı eser h.

Bahkesir Lisesi Edebiyat Öğretmeni Ahmet Aynutlu tarafından yayımlanan "Arüz" adlı eserin okul kooperatiflerinde satışı ve ilgililere tavsiyesi uygun görülmüştür.

Yazarın yukarıda belirtilen adresinden ve okul kooperatiflerinden 100 kuruş karşılığında getirilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

ZAT İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 21/8648

2828

VALİLİKLERE

Bazı öğretmenlerin bir dilekçe ile emekliye çıkartılmalarını isteyerek görevlerinden ayrıldıkları görülmektedir. Her ne kadar emekliye ayırma işlemi ilgililerin dileği üzerine de yapılabilsin de, çoğu zaman dilekçelerin hizmet süreleri kendi hesaplarına nymadığından, umdukları ikramiyeyi almaları veya istedikleri aylık derecesi üzerinden emekli aylığı bağlanması ve hattı aylık bağlanmaya yeter hizmetleri olmaması yüzünden aylık bağlanması da mümkün olmamaktadır.

Bu hal karşısında arzusu yerine getirilemeyenlerin vazifelerinden ayrılmış bulunmaları veya yerlerine başka bir memurun tayin edilmiş bulunması

halinde bunların tekrar vazifelerine zorunlu olarak bir çok müşkülât çıkmakta bazı kere de buna imkân bulunmamaktadır. Bu suretle uzun zaman görevlerinden ayrı bulunmaları dolayısıyla müstafi sayılmaları gerektiğinden tekrar tazvifelerine imkân bulununcaya kadar arada geçen sürenin emeklilik fiili hizmetlerine katılması mümkün olmadığından bu gibiler zararlı duruma düşmektedir. Buna meydan kalmamak üzere dilekçelerin emekliye çıkartılmalarına dair Bakanlıktan bir tebliğat almadıkça görevlerinden uzaklaştırılmamalarının ilgililere tebliğini ehemmiyetle rica ederim.

I. E.

TAKSİTLE İSKONTOLU KİTAP SATIŞINA AIT BİRKAÇ ESAS

1 — Bu listede adları yazılı kitaplar öğretmenlere, subaylara ve memurlara taksitle ve iskonto yapılarak satılır.

2 — Taksitle satılacak kitapların tutarı, bir yıl içinde ödenmek şartıyla, 250 lirayı geçemez. Taksit miktarı en fazla 12 olabilir. İskonto miktarı % 20 dir.

3 — Bu şartlar içinde kitap almak isteyenlerin, taksit ve iskonto muamelesi için, "İstanbul Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğü" ne başvurmaları ve bu Müdürlük tarafından hazırlanan senedi usulüne uygun bir şekilde doldurmaları lazımdır.

4 — Daha fazla bilgi edinmek isteyenlerin 3 üncü bentte adı geçen müdürlüğe başvurmaları rica olunur.

YENİ NEŞRİYAT

CAMİ

Millî Eğitim Bakanlığının yayımlamağa başladığı "klâsikler için yardımcı eserler serisi" nin İran klâsiklerine dair birinci kitabını teşkil etmektedir. Devrinin azametli sultanlarına hile el öptürecek kadar üstün bir saygı toplayan büyük İran şairi Molla Camî'nin hayatını ve eserlerini inceleyen ve Nuri Gençosman tarafından Ali Asgar Hikmet'ten dilimize çevrilen "Camî", Millî Eğitim Bakanlığı yayınevleriyle bütün kitapçılarda 260 kuruş fiatla satılmaktadır.

SÖNMÜŞ HAYALLER

I

Millî Eğitim Bakanlığının yayımları arasında, Fransız klâsiklerinin 175 incisi olarak yayımlanan "Sönmüş Hayaller I", büyük Fransız yazarlarından Balzac'ın eseridir. Dilimize Yasar Nabi Nayır tarafından çevrilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı yayınevleriyle bütün kitapçılarda 160 kuruş fiatla satılmaktadır.

TOURS PAPAZI

Fransız realizminin devlerinden sayılan H. de Balzac'ın bu güzel eseri, tamıkmış romanlarımızdan Mebrure Alevok'un güzel türkçesiyle dilimize çevrilmiş olup, Millî Eğitim Bakanlığının yayımları arasında, Fransız klâsiklerinin 171 incisi olarak yayımlanmıştır. "Tours Papazı" 120 kuruş fiatla bütün kitapçılarda satılmaktadır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARA FİMİZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALSANDIKLA RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 13

8 MAYIS 1950

SAYI: 589

10 NİSAN 1950 TARİH VE 585 SAYILI TEBLİĞLER DERGİSİNDE YAYIMLANAN LİSE DERS KONULARINA DEVAM

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SINIF: IV

(Fen ve edebiyat kollarında, müştereken, haftada 2 saat okuma ve edebiyat; edebiyat kolunda, ayrıca, haftada 2 saat kompozisyon, 2 saat Garp edebiyatı.)

I — Tevfik Fikret, Halit Ziya ve arkadaşlarından seçilecek örneklerle:

a) Servet-i Fünun edebiyatının genel vasıfları,
b) Servet-i Fünun yazarlarının dil ve sanat anlayışları ve edebiyatımızda yaptıkları yenilikler hakkında kısa bilgiler

II — Hüseyin Rahmi ve Ahmet Rasim'den seçilecek birer örnekle, bu devrin popüler edebiyatı.
III — Mehmet Emin, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Fuat Köprülü, Enis Behiç, Orhan Seyfi ve Faruk Nafiz'den seçilecek örneklerle:

a) Millî edebiyat anlayışı,
b) Türk edebiyatında milliyetçi görüşlerin, dil, sanat, fikir ve bilim alanlarında nasıl geliştiğine dair kısa bilgiler.

IV — Mehmet Akif, Ahmet Haşim, Yahya Kemal; Halide Edip, Yakup Kadri, Refik Halit, Falih Rıfkı, Resat Nuri'den örneklerle, edebiyatımızın son yüzyıldaki gelişmesi hakkında genel bilgiler.

NOT: Yukarıdaki maddelerde isimleri zikredilenlerden başka, diğer yazarlardan da 30 Ocak 1950 tarih ve 575 sayılı "Tebliğler Dergisi" nde 2703 sıra numarası ile çıkan genelgedeki esaslara uygun örnekler alınabilir.

GARP EDEBİYATI

1 — Yunan edebiyatından: Homeros, Aiskhyos, Sophokles, Euripides, Plutarkhos.

2 — Latin edebiyatından: Vergilius, Seneca.

3 — İtalyan edebiyatından: Dante, Petrarca.

4 — İspanyol edebiyatından: Cervantes.

5 — Fransız edebiyatından: Molière, La Fontaine, La Bruyère, Voltaire, Rousseau, Hugo, Balzac, Stendhal.

6 — İngiliz edebiyatından: Shakespeare, Dickens, Thomas Hardy.

7 — Alman edebiyatından: Goethe, Heine.

8 — Rus edebiyatından: Dostoiévski, Tolstói.

9 — İskandinav edebiyatından: Ibsen, Andersen.

10 — Amerikan edebiyatından: Emerson, Poe, Mark Twain.

FELSEFE

SINIF: IV

(Fen kolunda 2 saat "Sosyoloji"ye, 1 saat "Mantık"a; edebiyat kolunda 2 saat "Sosyoloji"ye, 2 saat "Felsefe"ye ve 1 saat "Mantık"a tahsis olunacaktır.)

SOSYOLOJİ

Cemiyet Olayları

I — Sosyal gerçeklik: Her günkü gözlemleri-

mizin bize tanıttığı sosyal olaylar. Sosyal olayın psikolojik ve biyolojik olaylardan farkı. Cemiyet nedir? Cemiyetlerin vücutta gelmesine tesir eden etmenler. (Dar ve geniş çevreli cemiyetler: "Communauté" ler, "Société" ler.) Sosyoloji okumanın insana kazandırdığı bilgiler.

II — Sosyolojinin bölümleri: Sosyal bilimler, morfoloji sosyal, morfolojik bakımdan cemiyetlerin gelişmesi.

Sitelere Kadar Cemiyetler

1 — İlkel cemiyetlerde düşünüş.

2 — İlkel cemiyetler:

a) Din hayatı,

b) İktisadi hayat,

c) Tabii oldukları sosyal nizamın genel vasıfları,

3 — Toprağa yerleşme olayı:

a) Bunu hazırlayan şartlar,

b) Uygarlık bakımından ifade ettiği önem ve

neticeleri,

c) Mülkiyet fikrinin doğuşu.

4 — Toprağa yerleşmiş cemiyetlerin evrimi:

(Sitelere - dâhil - vücutta geldiği zamana kadar.)

a) Din hayatı bakımından,

b) Ailenin yapısı bakımından,

c) Teknikteki ve iktisadi etkinliklerdeki gelişme bakımından,

ç) Siyasi ve hukuki nizam bakımından.

İlerlemiş Cemiyetler

5 — Millet gerçeği ve oluşu. (Türkiye'de millet anlayışının evrimi ve milliyetçilik prensibi.)

6 — Devlet. (Eski devlet ve bugünkü devlet anlayışı; demokrasi kavramı, demokrasilerde kanun ve hürriyet nizamı.)

7 — Din hayatı. (Lâyiklik prensibi de izah edilecek, bu prensibin türlü sosyal kurumlara etkisi üzerinde durulacaktır.)

8 — Ailenin yapısı. (Kadının hukuki durumundaki gelişme de incelenecek, Türk kadını'nın sosyal durumundaki gelişmeden bahsedilirken ilgili mevzuatımızdan metin olarak faydalanacaktır.)

9 — Ahlak ve hukuk anlayışı. (Sosyal yaptırım nedir? Başka çeşitleri.)

10 — Teknik ve iktisadi etkinliklerin kazandırdığı önem, sosyal hayat üzerindeki etkileri: a) Üretim, tüketim ve evrimi; iş bölümü ve neticeleri, b) İktisadi işbirlik kurumları ve bilhassa kooperatiflerin rolü, c) Değer, bilhassa sosyal bakımdan değerlerin işlenmesi, ç) Değişim, para ve bugünkü ticaret tarzları, d) Mülkiyet ve verimi.

11 — Uygarlık ve kültür; bilim, sanat ve felsefe gelişmesinin genel çizgileri.

12 — Değer hükümlü.

MANTIK

1 — Mantık nedir? Mantığın konusu, psikoloji ile ilgisi, düşünmenin prensipleri ve bölümleri,

2 — Terimler, çeşitleri, işlem, kaplam, tanımlama, sınıflama.

3 — Önermeler, çeşitleri, önermeler arasındaki ilişkiler.

4 — İstidlâl ve çeşitleri.
5 — Kıyas, kıyasın şekilleri, kıyasın değeri.
6 — Matematikte ispat.

7 — Endüksiyon. Olaylardan kanunlara geçişin safhaları: Gözlem, varsayım, deneyim ve varsayımın gerçekleşme yolları. (Gözlem ve deneyimin muhtelif bilimlerde kullandığı özellikleri ve şekilleri öğretmen tarafından misallerle müspet bilimlere tatbik edilecektir.)

8 — Prensip ve teori.

9 — Analoji yoluyla istidlâl. (Bunun muhtelif bilimlerde kullandığı misallerle anlatılacaktır.)

10 — Belge ve şahadetlerden hareket ederek tek olayın tesbitine gidilen istidlâl. (Bunun yalnız tarihte değil öteki bilimlerde de kullanılan bir metot olduğu belirtilecektir.)

FELSEFE

1 — Felsefi düşünüş nedir? (Bilim, felsefe, bilgin, filozof.)

2 — Felsefi düşüncenin cemiyetlere göre gelişmesi: Felsefe ve cemiyet.

3 — Felsefe meseleleri; bu meselelerin doğuşu ve hal yolları; dogmatik, şüpheci, tenkideci, skolastik, pozitif düşünüş.

4 — Bilginin çeşitli yönlerden ele alınışı ve gelişmesi. (Rasyonalist, ampirist, pragmatist ve entüzyonist görüşler.)

5 — Ahlak probleminin konuluşu:

a) Ahlakî hürriyet nedir? Bunun hakkındaki çeşitli deliller.

b) Buna zıt olan determinizm ve delilleri.

c) Vicdanın mahiyeti, şuurdan farkı.

6 — Sanat ve felsefe: Güzellik ve sanat hakkında kısa bilgi.

TARİH

SINIF: IV

Edebiyat Kolu

Yeni ve yakın çağlar tarihinden seçilmiş sosyal ve siyasal meseleler:

1 — Yeni çağı doğuran sebepler, orta çağ kurumlarıyla yeni çağ kurumlarının karşılaştırılması.

2 — On altıncı yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunun kurumları (Devlet teşkilâtı, askerî teşkilât, iktisadi durum, fikir ve sanat durumu) ve bunların üstün vasıfları.

İmparatorluğun bu yüzyılda yetişen büyük adamları.

İmparatorluğun Doğu ve Batı siyaseti; denizlerde sağlanan üstünlük.

3 — On altıncı yüzyılda coğrafya keşifleri ve müstemlekecilik, icatlar Rönesans; reform.

4 — On yedinci yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu teşkilâtında görülen bozukluklar; ıslahat hareketleri (Genç Osman, IV. Murat, Köprülüler).

5 — Zıttorok ve Karlofça antlaşmalarının, bunlara bağlı olaylarla birlikte incelenmesi ve karşılaştırılması.

6 — On yedinci yüzyılda İngiltere'de demokrasi inkişabı.